

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 30.09.1968 Časová verzia predpisu účinná od: 30.09.1968 do: 10.02.1971

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

133

VYHLÁŠKA

Ústrednej rady odborov

zo 17. septembra 1968

o kolektívnych zmluvách

Ústredná rada odborov ustanovuje podľa § 21 Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí a ústrednými výbormi odborových zväzov:

Čl. 1

Uzavieranie kolektívnych zmlúv

1. Kolektívne zmluvy sa uzavierajú vo všetkých hospodárskych, rozpočtových a príspevkových organizáciách podnikovej sféry, ak o tom rozhodne členská schôdza alebo konferencia delegátov základnej organizácie Revolučného odborového hnutia. Kolektívne zmluvy alebo dohody sa môžu uzavierať aj medzi orgánmi Revolučného odborového hnutia a príslušnými orgánmi v nadpodnikovej sfére.
2. Kolektívna zmluva sa uzaviera medzi vedením organizácie (orgánu) a kolektívom pracujúcich zastúpených orgánom Revolučného odborového hnutia.
3. O dĺžke obdobia, na ktoré sa kolektívna zmluva uzaviera, o jej zmenách alebo doplnkoch, prípadne o predĺžení jej platnosti sa dohodnú obe zmluvné strany podľa konkrétnych podmienok a potrieb.
4. Kolektívne zmluvy a dodatky k nim sa uzavierajú písomne.
5. Príprava a uzavretie kolektívnej zmluvy nezávisia od prípravy a prijatia plánu podniku. Zmluvné strany ich spravidla uskutočňujú v časovom predstihu k termínu plánovacích prác, aby vzájomné záväzky pojaté do kolektívnej zmluvy aktívne ovplyvnili tvorbu plánu. Obdobne sa postupuje i pri uzavieraní kolektívnych zmlúv alebo dohôd v nadpodnikovej sfére.

Čl. 2

Obsah kolektívnych zmlúv

1. Predmetom zmluvnej úpravy sú otázky vzájomných vzťahov medzi zmluvnými stranami vyplývajúce z účasti na spoločenskej práci, ktoré sú zákonom alebo iným všeobecným právnym predpisom upravené iba rámcovo alebo nimi nie sú vôbec upravené.
2. Kolektívna zmluva obsahuje ustanovenia týkajúce sa oblasti rozdelenia a tvorby dôchodku, najmä dohody o jeho použití na mzdy, na ďalší rozvoj organizácie a na kultúrne, sociálne a iné potreby pracovníkov.
3. V oblasti hmotnej zainteresovanosti kolektívna zmluva zahŕňa najmä:
  - a) dohodnutý rast miezd a plátov jednotlivých kategórií pracovníkov a zásady diferenciacie medzi kategóriami a vnútri kategórií;
  - b) ustanovenia o dohodnutých zmenách mzdových foriem, výkonových noriem a prémieových poriadkov;

- c) konkrétne úpravy tých mzdových ustanovení, ktoré podľa platných predpisov patria do právomoci organizácií uzavierajúcich kolektívne zmluvy;
  - d) zásady pre rozdeľovanie podielov na hospodárskych výsledkoch vnútro podnikových útvarov a celej organizácie a zásady pre poskytovanie mimoriadnych odmien a odmien z fondu vedúcich;
  - e) riešenie dôsledkov zmien v zárobkových možnostiach, ktoré vyplynú z predpokladaných racionalizačných opatrení, zo zavádzania novej techniky a zo zrušenia neefektívnych prevádzok;
  - f) v rozpočtových organizáciách ustanovenia o rozdelení mzdového fondu.
4. V oblasti pracovných a životných podmienok pracovníkov konkretizuje kolektívna zmluva sociálny program organizácie:
- a) zameriava sa predovšetkým na zlepšovanie pracovného prostredia a humanizácie práce, na zabezpečenie ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, osobitne na odstraňovanie škodlivých vplyvov výrobných alebo prevádzkových činností, na zlepšenie zdravotníckych, hygienických a sociálnych zariadení a na poskytovanie osobných ochranných pomôcok;
  - b) zabezpečuje ostatné sociálne a kultúrne podmienky, ktoré rešpektujú na základe konkrétnych úloh, určených hospodárskym vedením, špecifické potreby a záujmy jednotlivých skupín pracovníkov, najmä žien a mládeže;
  - c) za tým účelom obsahuje ustanovenia o výške prídelu prostriedkov do fondu kultúrnych a sociálnych potrieb (pobádacieho fondu) a jeho rozpočet.
5. Po vzájomnej dohode zmluvných strán môžu sa do kolektívnej zmluvy pojať aj opatrenia súvisiace s účasťou organizácie na riešení územných problémov (výstavba, rozširovanie, údržba a využívanie podnikových alebo spoločenských kultúrnych, sociálnych, zdravotníckych a iných zariadení pre pracovníkov i ostatných občanov).
6. Kolektívna zmluva obsahuje ustanovenia o spôsobe, akým bude zverejnená a ako sa pracujúcim umožní kedykoľvek sa oboznámiť s ňou a s platnými mzdovými a inými predpismi, ku ktorým majú jednotlivé ustanovenia kolektívnej zmluvy priamy vzťah.

Čl. 3

Právna záväznosť kolektívnych zmlúv

1. Kolektívna zmluva sa stáva pre obe zmluvné strany záväznou schválením členskou schôdzou alebo konferenciou delegátov základnej organizácie Revolučného odborového hnutia a podpísaním zástupcov oboch zmluvných strán. Právna účinnosť záväzkov obsiahnutých v kolektívnej zmluve sa začína prvým dňom obdobia, na ktoré je kolektívna zmluva uzavretá, pokiaľ v nej nie je určené inak.
2. Pokiaľ zo záväzkov upravujúcich pracovné a mzdové podmienky vznikajú nároky jednotlivým pracovníkom, vymáhajú sa ako ostatné nároky z pracovného pomeru.
3. Kolektívna zmluva obsahuje spravidla spôsob postihu za neplnenie ostatných záväzkov a ustanovení o tom, že prípadné spory z neplnenia takých záväzkov prerokúva zmierovací orgán, na zložení ktorého sa zmluvné strany dohodnú. Ak k takej dohode nedôjde, postupuje sa podľa článku 23 písm. a) uznesenia IV. všeodborového zjazdu o závodných výboroch základných organizácií Revolučného odborového hnutia so zmenami a doplnkami vykonanými uznesením celoštátnej všeodborovej konferencie v máji 1965 (príloha Zákonníka práce).

Čl. 4

Kontrola kolektívnych zmlúv

1. Plnenie kolektívnej zmluvy kontrolujú obe zmluvné strany spôsobom, ktorý si určili v kolektívnej zmluve.
2. Odborová organizácia prostredníctvom svojho aktívu kontroluje, či sú vytvárané predpoklady pre plnenie všetkých záväzkov z kolektívnej zmluvy, najmä tých, ktoré v prospech a za kolektív pracujúcich prijal odborový orgán.

3. Zmeny alebo doplnky prijaté na základe záverov z priebežnej kontroly kolektívnej zmluvy sa stávajú jej súčasťou; závery a poznatky z kontroly sú spravidla jedným z podkladov pre prípravu kolektívnej zmluvy na budúce obdobie.

Čl. 5

Záverečné ustanovenia

Ústredné výbory odborových zväzov môžu po dohode s ústrednými orgánmi vzhľadom na špecifické potreby a podmienky jednotlivých odvetví a odborov podrobnejšie vymedziť najmä obsah kolektívnych zmlúv.

Čl. 6

Zrušujú sa:

1. vyhláška č. 3/1967 Zb., ktorou sa vydávajú smernice Ústrednej rady odborov pre uzavieranie, registráciu a kontrolu kolektívnych zmlúv;
2. vyhláška č. 61/1968 Zb., ktorou sa menia smernice ÚRO pre uzavieranie, registráciu a kontrolu kolektívnych zmlúv uverejnené vyhláškou č. 3/1967 Zb.

Čl. 7

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Predseda:

Poláček v. r.

